

Centerpartiet

Liberalerna

ALLIANS
EN

Motion

Regionens revision har återigen kommit med svidande kritik på den undermåliga budgetprocessen i regionen (Nr 6/2022 – Granskning budgetprocessen). Detta kan betraktas som en utvecklad kritik av granskningsrapport (Nr 6 2020). Återigen framhålls hur bristfällig budgetprocessen är för att budgeten ska kunna vara ett legitimt styrinstrument för ledning och verksamhet. Från Alliansen krävde vi senast vid regionfullmäktige november 2022 att en ny budgetprocess behöver arbetas fram.

Det som lyfts fram i den nya rapporten är att revisionen anser att beredningen av budgeten inte anses förenlig med förvaltningslagens krav på saklighet och opartiskhet. Detta då den politiska majoriteten är en del av beredningsprocessen. Revisionen slår fast att av förvaltningslagens principer följer dock en skyldighet att hålla ärendeberedningen på tjänstepersonsnivå åtskild från den politiska beredning som senare genomförs i utskott, styrelser och nämnder. För de ledamöter i styrelsen som inte ingår i den politiska majoriteten blir det svårt att avgöra i vilka delar som förslaget till planeringsförutsättningar bygger på saklighet och opartiskhet och i vilka delar det bygger på politiska överväganden.

Vi vill framhålla att den historiskt bristande budgetprocessen har skapat en oförmåga att politiskt styra verksamheten och därmed skapat ett demokratiunderskott, förskjutning av problem till framtiden samt en ojämlig vård. Budgeten styr idag inte verksamheten och det saknas incitament för verksamheten att hålla budget. Det finns flera faktorer till det, ett exempel är att verksamheter som håller budget inte belönas för det. Att vissa verksamheter i grunden har en helt orealistisk budget givet det uppdrag som de har ökar inte legitimiteten för budgeten som styrmedel. Därför krävs en så kallad nollbasbudgetering där man också förtydligar uppdraget på en lägre organisatorisk nivå, först produktion sedan resurs.

Den bristfälliga budgetprocessen tydliggör hur outvecklad den politiska majoritetens förmåga till att styra och leda är. Förutom viljan att kliva fram och styra och leda krävs det att få på plats ett fungerande ledningssystem, bättre fungerande beredningsprocesser, nya styrmodeller. Det arbetet omfattar planerings-, budget- och investeringsprocessen och är styrande för uppföljningen vilket ger verksamheten långsiktiga planeringsförutsättningar.

Yrkande:

- Att Regionstyrelsen får i uppdrag att skyndsamt och i samverkan med verksamheten ta fram en budgetprocess som avspeglar verksamheternas uppdrag, budget, behov, horisontella samt vertikala prioriteringar som harmoniserar med beprövad erfarenhet och vårdprogram. Den nya budgetprocessen ska dessutom vara garanterad opartisk utifrån förvaltningslagens principer om saklighet och opartiskhet och därmed att den hålls åtskild från den politiska beredningen.
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att budgetunderlag som styrelser och nämnder lämnar in till styrelsen håller en tillräcklig kvalitet. Det bör bland annat finnas dokumenterade riskanalyser som visar att förslag på budgetar och åtgärder är möjliga att genomföra.

Att Regionstyrelsen får i uppdrag säkerställa att verksamheterna blir delaktiga i beredningen av budgetar och arbetet med att föreslå prioriteringar.

Allians för Västerbotten

Nicklas Sandström (M), regionråd i opposition

Ewa-May Karlsson (C), gruppledare

Hans-Inge Smetana (KD), gruppledare

Maria Lundqvist Brömster (L), gruppledare